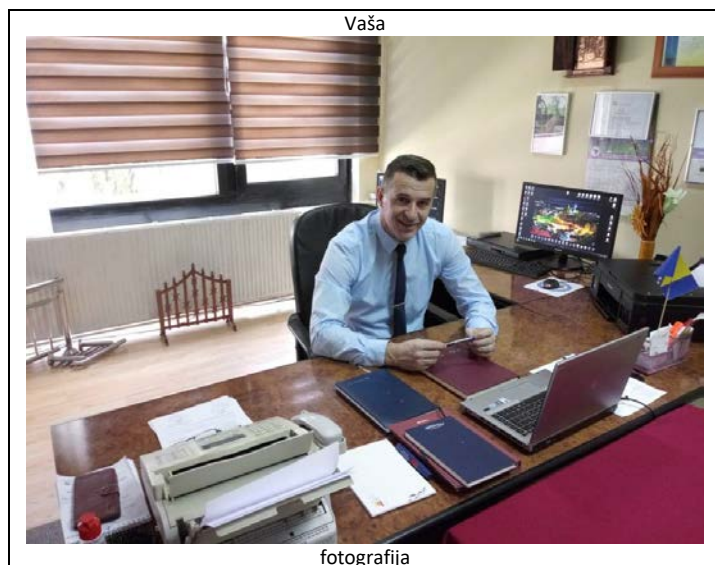

1. LIČNI PODACI

- a. IME I PREZIME
Samir Abazović
- d. E-MAIL ADRESA
isrednja@gmail.com ;
abazovicsamir67@gmail.com
- e. ZVANJE
Diplomirani inženjer mašinstva

2. RADNO MJESTO

a. Naziv ustanove:	JU „ I Srednja škola „ Cazin
b. Adresa:	Generala Izeta Nanića b.b.
c. Telefon:	037 514-436
d. Posao koji obavljate:	Direktor - menadžer
e. Razred ili uzrast djece sa kojom radite:	Od 14 do 18 godina
f. Godine staža:	24

3. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

Prije dolaska na funkciju direktora, 20 godina provodim sa učenicima časove u učionicama, kabinetima i radionicama. Dovoljno vremena da savladam pedagogiju i psihologiju učenika i utvrdim da učenici, posebno stručnih škola, na časovima praktične nastave imaju sasvim drugačiji pristup času u radionicama ili kabinetima pri izvođenju praktičnih vježbi u odnosu na teoretsku nastavu. Trude se puno više, takmiče se u radnim zadacima i pokazuju svoju kreativnost koju na teoretskim časovima ne pokazuju. Odlaskom u privredu, taj odnos se povećava, jer shvataju da posao koji uče da rade, sutra će im obezbjediti egzistenciju. Uče da poštuju svoje pretpostavljene, stiču radne navike i disciplinu, a na kraju svake vježbe koju odrade sa ponosom idu kući i postaju samouvjereni i vide svrhu svog školovanja. Shvataju svrhu učenja i ostalih predmeta za koje su do juče mislili da postoje samo da imaju ocjene iz tih predmeta. Npr jedan bravar shvata da ako ne poznaje matematiku, nije u stanju da napravi potrebnu specifikaciju materijala da napravi jednu balkonsku ogradu ili da tu istu ogradu napravi u ispravnim geometrijskim oblicima. Isto se odnosi i na ostale predmete, jezik, hemija itd. Kao što sam već rekao, odlaskom u privredu, njihova uvjerenja dobivaju na težini. Većina njih se osjeća samouvjereneno, prate i teoretsku nastavu sa većim zanimanjem jer u njihovim glavama se, da tako kažem slažu kockice i vide svrhu same nastave i postojanja škole.

4. INOVATIVNA PRAKSA

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

NASLOV/NAZIV:	„PRAKTIČNA NASTAVA-PUT DO RADNOG MJESTA“
KRATAK OPIS PRAKSE (do 200 riječi - jedan paragraf):	<p>Učenici drugih i trećih razreda stručnih škola, praktičnu nastavu po planu i programu mogu da pohađaju u školskim radionicama ili privrednim organizacijama u općini. Detaljnom analizom službe za zapošljavanje, privredne komore, privrednika općine, dolazim do zaključka da zadnjih nekoliko godina, većina privrednih subjekata ostaje bez radne snage, jer radnici koji su radili ili svršeni srednjoškolci odlaze u zapadne zemlje, gdje su plate veće. Pravim niz sastanaka sa privrednicima koji su počeli razvijati svoje poslovne projekte, ali imaju nedostatak radne snage. Nudim im da sklapamo ugovore, učenici idu na praktičnu nastavu u njihove organizacije, oni ih uče određenim poslovima njihove struke i za kratko vrijeme savladavaju vještine rukovanja alatom, mašinama i poslovima kojima se ta organizacija bavi. Privrednici se obavezuju da će učenicima plaćati prevoz, topli obrok, a po mogućnosti i novčanu nagradu. Privrednici postaju svjesni da takvim sporazumom mogu riješiti i dugoročno nedostatak radne snage, i učenici koji su marljivi, disciplinovani nakon završetka školovanja postaju njihovi radnici uz platu za koju će biti zadovoljni, jer su svjesni da malim platama koje su isplaćivali radnicima u prošlim vremenima, neće zadržati radnu snagu. Sama škola i resorno ministarstvo je takođe na dobitku, jer osim rješavanja socijalnog statusa roditelja učenika smanjenjem troškova školarine (prevoz i ishrana), nije potrebno ulagati novac u radni materijal u školske radionice za školske vježbe.</p>
KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)	Kategorija 6- Inovativni direktor, menadžer

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA

- 1-Analiza razvoja općine, proširivanje kapaciteta poslovanja u zadnjih nekoliko godina
- 2.Odlazak mladih u zapadne zemlje, nizak stepen znanja praktične nastave, suština škole je postala teorija
- 3.Nedostatak sredstava za kupovinu neophodnog materijala, alata, mašina za rad u školskim radionicama

4. Veliki troškovi školovanja učenika,prevoz,hrana.Općina je velika pa pojedini roditelji samo za prevoz mjesečnih karata plaćaju veću količinu novca,a imamo slučajeve da iz jedne porodice ide i više od troje učenika u školu autobusom po 20 kilometara.
- 5.Odlazak inženjera predavača pojedinih struka koji su držali nastavu praktične nastave u privredni sektor ili u zapadne zemlje gdje su plate puno veće
- 6.Opremljenost privrednih subjekata savremenom opremom koja učenicima nude kvalitetnije obrazovanje

CILJ I ŽELJENI ISHODI

1. **Olakšati učenicima (a samim tim I njihovim roditeljima) sam proces školovanja,kako financijski ,tako I što kvalitetnije znanje koje će ponijeti iz školskih dana.**
2. **Zaustaviti odlazak mladih ljudi iz naše države,pomoći im u samom startu da imaju posao,znanje,radne navike I sposobnosti u svojoj struci**
3. **Stvarati jednu povoljnu "klimu" I mijenjati pogled na život kako učenika kao mladih ljudi,tako I poslodovaca koji te mlade ljude moraju da zadrže u svojim organizacijama i državi**
4. **Proizvesti u školi što kvalitetniji kadar, koji osim diplome koju nose,nose sa sobom I potrebno znanje za struku koju se se školovali**
5. **Osnovni cilj- Učeniku obezbjediti radno mjesto odmah nakon završetka školovanja**

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

Kao što sam u uvodu već naglasio,radim u školi koja broji skoro 900 učenika.U zadnjih nekoliko godina,250 do 300 učenika (uglavnom stručnih škola),praktičnu nastavu u sedmici pohađaju dva,odnosno tri dana.Imamo bravare,instalere centralnog grijanja,vodoinstalere,automehaničare,limare,cnc operatere,krojače,frizere,elektroinstalere.Kao i većina drugih gradova naše države,trend iseljavanja je zadesio i našu općinu,bez obzira na proširivanje kapaciteta manjih firmi,obrta itd.Glavni razlog su manja primanja u odnosu na zapad.Prije dolaska na funkciju direktora,kao predavač mašinske grupe predmeta,praktične nastave,sa prethodnim direktorom započinjemo slanje učenika u privredu na pohađanje praktične nastave.Dolaskom na čelo kolektiva,obilazim vlasnike tih tvrtki,razgovaramo i pokušavamo naći rješenje.U pregovore uključujem i lokalnu zajednicu zajedno sa gradonačelnikom,djelatnicima resornog ministarstva i predlažem da vlasnici tih tvrtki prime naše učenike na praktičnu nastavu u svoja preduzeća,radnje,da im ponude topli obrok,plate putne troškove,a po mogućnosti i novčano stimulišu učenike.Dogovaramo da osim kordinatora,koji se brine o ugovorima i administracijom vođenja evidencije,ako je grupa veća od 10 učenika u jednoj organizaciji,sa njima ide i nastavnik praktične nastave koji će brinuti o redu,disciplini,evidenciji i realizaciji nastavnih programa.Lokalna zajednica će kroz razne programe stimulisati zapošljavanje mladih radnika nakon završetka škole.Ministarrstvo će nam dati podršku sa stručne strane.U pojedinim firmama kao što su HH- Inox Cazin,Fikokomerc,Limometal,učenici dobivaju plaćen prevoz na posao,topli obrok i novčanu nagradu od vlasnika preduzeća.Tu smo imali i zajedno sa učenicima i nastavnike koji su provodili sa učenicima svoje radno vrijeme i normu,zajedno sa njima odlazili i vraćali se,brinuli o prisutnosti,disciplini,i nastavnom planu i programu,vodeći računa da učenici prođu sve nastavne jedinice koje su predviđene sa planom i programom.Ista stvar se dešava i kod mnogih frizerskih salona i drugih obrtnika širom općine.Jedan dio učenika stvarno shvata ozbiljno taj vid pohađanja praktične nastave i vrlo brzo se uklapaju u privredne subjete,tako da završetkom svog školovanja,sklapaju ugovore o radu i zasnivaju radni odnos.Pojedini učenici nakon sticanja praktičnog znanja,otvaraju sami sebi obrt.Nažalost,jedan dio odlazi preko granice,ali sa određenim iskustvom tako da sebi olakšaju potragu za poslom a samim tim i dostojno pokazuju rezultate školovanja u našoj državi.U prilogu broj 1,dajemo vam na uvid ugovor koji sklapamo sa privrednim organizacijama,a u prilogu broj 2,spisak učenika i mjesto gdje su pohađali praktičnu nastavu.Naravno ,kao u svakom poslu i tu smo nailazili na probleme,počev od pokušaja zlupotrebe privrednika prekomjernog korištenja učenika za poslove u preduzeću ili radnji,pojedinim učenicima koji su bili neozbiljni,neodgovorni,roditeljima koji su imali svoje određene zajtjeve itd,ali smo mnoge riješavali tako reći u hodu,kako kordinator,nastavnik,tako i ja kao direktor.Imajući u vidu krajnji cilj i rezultate,ipak je to manji broj koji je zanemarljiv u odnosu na sveukupnu djelatnost koji je ovaj projekat postigao.Nažalost,vrijeme

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

pandemije je prekinulo ove aktivnosti, učenici su morali se povući u svoje domove i pratiti putem online nastavu predmet praktična nastavu što je mnoge učenike rastužilo, a i nas i poslodavce. Početkom ove školske godine, učenici ponovo kreću u privredu, ali sa manjim kapacitetom, jer mnogi privredni subjekti su bili primorani smanjiti obim svog posla ili čak zatvoriti vrata firmi. Ipak, uspjeli smo i ove godine potpisati 200 ugovora, što nas čini sretnim. Nadamo se svi da će ovo zlo brzo proći, a mi nastaviti širenje ove prakse, koje je stvarno dalo dobre rezultate. Napominjem da su ugovorom ove godine poslodavci dužni učenicima pružiti predviđenu zaštitu od zaraze virusom, predviđenu preporukama i naredbama kriznog štaba.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Efekti projekta su očiti. Na početku ove školske godine, većina učenika zajedno sa svojim roditeljima, vidjevši prošlogodišnje rezultate, oduševljeni su i njih oko 80 % su sami sebi dogovorili sa poslodavcima pohađanje praktične nastave kod njih. Mnogi roditelji su mi zahvalni i na roditeljskim sastancima na početku godine (obavezno zajedno sa razrednim starješinama prisustvujem takvim sastancima prije potpisivanja ugovora, upoznajem roditelje i učenike na ponašanje, disciplinu i važnost takvog tipa nastave), jer kako i sami kažu, vide da se nešto pokreće i imaju viziju budućnosti ostanka u svojoj općini i državi, a o finansijskim efektima posebne zahvalnosti. Kako sam i u prethodnom poglavlju rekao, naravno, imamo i negativnih primjera da roditelji malo negoduju, recimo tipa, oni su još nezreli, "nejački" da rade u firmama, traže i veće dnevnice itd, ali kažem to je mali procenat.

Rezultati su vidljivi, odlaskom na dogovor za novu školsku godinu kod poslodavaca. vidim bivše učenike da su ostali na radnim mjestima (naravno ne sve, ali one najbolje koji su se pokazali da tako kažem, sigurno poslodavac ostavlja kod sebe i zasniva radni odnos), a i nekoliko njih je otvorilo samostalan obrt uz pomoć projekata lokalne zajednice. Zaista je lijepo vidjeti te bivše učenike kada uđete u proizvodne hale ili salone kako vas sa osmijehom dočekaju i pruže ruku zahvalnosti za pomoć pri školovanju i dobijanju radnog mjesta. U prilogu bro 4, dostavljam mišljenje i preporuku gradonačelnika Cazina

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Moja poruka svim direktorima srednjih škola koji imaju stručna zanimanja je i ovaj projekat. Savjet im je da stupe u kontakt sa privrednicima svoje općine, pitaju ih šta žele, koji profil im nedostaje, sugerišu im da ako ne budu sami sebi radni kadar pripremali, vrlo brzo će ostati bez radnika. Moraju dati i određene stimulacije učenicima, nagraditi ih, imati strpljenja jer se radi o mladim osobama koji tek formiraju pogled na život i koji sve više padaju pod uticaj parole "Ovdje nema života". Moraju biti u uskoj vezi i sa lokalnom zajednicom, resornim ministarstvom. Na sjednicama u školi, predavačima sugerisati da sa učenicima pričaju o ozbiljnosti praktične nastave, stvaranju radnih navika itd. Takođe, poruka direktorima osnovnih škola da stupe u kontakte sa direktorima srednjih škola, posebno početkom drugog polugodišta, kada maturanti osnovci počinju razmišljati šta upisati dalje. Obavezno vršiti promocije srednjih škola sa uputama o određenim zanimanjima, koje je zanimanje trenutno u općini deficitarno, kako im škola može pomoći u daljem životu. Možda najbolja formula je napraviti jedno radno tijelo u općini koje će činiti predsjednici aktiva direktora srednjih škola, osnovnih škola, lokalne zajednice i privredne komore. Naravno, sve to raditi uz dogovor sa Kantonalnim ministarstvom za obrazovanje.

Spreman sam pomoći svim direktorima u BiH koji žele da ovakav vid nastave uvedu ili ako već imaju, kako da to obogate. Nadam se da ću svoj projekat obogatiti sa odlaskom u Holandiju na trening sa upravo ovom temom i to iskustvo iz zapadnih zemalja prenijeti na naše prostore. Napominjem da moj uvodni video prilog sa fotografijama sam poslao da bih pokazao drugima koliko se aktivnosti mora voditi u školama da bih učenici i roditelji vjerovali direktoru i njegovim novim idejama kao što je ovaj projekat, jer smo zaista velika škola i koliko u tako velikoj školi je potrebno aktivnosti voditi, da bih škola funkcionirala u što boljem svijetlu. Ponavljam, spreman sam na suradnji i pomoć svim onima koji žele savjet ili da meni prenesu neku svoju ideju, a sve u cilju poboljšanja našeg školstva i ostanka naših mladih na ovim prostorima. Vama hvala što postojite, bez imalo pretjerivanja, mogu reći da faktički obavljate poslove koje bi trebalo da radi

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

Federalno ministarstvo obrazovanja.Pratim preko stranice sve vaše aktivnosti koje pokrećete,a najveća mi je nagrada ako moj projekat podstakne bar jednog direktora da krene u sličnu realizaciju i jedan mladi čovjek dođe do posla.

U prilogu broj 3,dajem jedan uvodni video,sa aktivnostima i presjekom stanja u našoj školi.

PRILOZI

- SamirAbazovic_01 - Primjer ugovora škole sa poslodavcem
- SamirAbazovic_02 - Spisak učenika i organizacija gdje smo napravili ugovor
- SamirAbazovic_03 - Uvodni video
- Samir Abazovic_04 - Preporuka gradonačelnika

